

FN's 73. Generalforsamling

Danmarks prioriteter

Udenrigsministeriet

August 2018

1. INDLEDNING: Behov for styrket multilateralisme og Danmarks engagement i FN's 73. Generalforsamling

Globale udfordringer som klimaforandringer, irregulære migrationsstrømme og vedvarende konflikter medfører et tungt forventningspres på FN, der både som aktør og primær multilateral arena skal kunne levere svar og løsninger. Samtidig bliver verden mere og mere multipolær i takt med, at de globale magtbalancer rykker sig fra vest mod øst. Det medfører ændringer i selve dynamikkerne i det multilaterale samarbejde, hvor der også i stigende grad sættes spørgsmålstejn ved nogle af de grundlæggende værdier og principper, som FN bygger på, herunder det internationale regelbaserede samarbejde. Men hvis vi skal kunne gøre os håb om at løse globale og grænseoverskridende udfordringer, så skal vi gøre det i fællesskab. Danmark ønsker derfor et stærkt og handlekraftigt FN, hvor verdenssamfundet finder multilaterale løsninger på globale problemstillinger. Og her illustrerer globale aftaler som FN's 2030-dagsorden og Paris-klimaaføtalen, at potentialet i det multilaterale samarbejde udvider sig – også i forhold til at inddrage nye aktører som f.eks. privatsektoren og civilsamfundet.

Nærværende prioritetspapir angiver hovedlinjerne for de problemstillinger, som Danmark særligt vil fokusere på under FN's 73. Generalforsamling, der løber fra september 2018 til september 2019. Danmark vil bl.a. fortsætte den aktive danske opbakning til generalsekretær Guterres' reformdagsorden for et mere handlekraftigt FN, hvor Danmark allerede har haft en central rolle inden for reform af FN's udviklingssystem under den 72. Generalforsamling. Danmarks kandidatur til FN's Menneskerettighedsråd og det forventede medlemskab af Rådet fra januar 2019 vil blive en vigtig platform for dansk engagement i det multilaterale samarbejde og arbejdet for at holde menneskerettigheder helt centralt på FN's dagsorden. Også i lyset af en kommende dansk kampagne til FN's Sikkerhedsråd i perioden 2025-2026 vil Danmark fortsætte sit engagement inden for FN's freds- og sikkerhedspolitiske sølje og fortsætte sin store støtte til FN's indsats i løsningen af konflikter og humanitære kriser. Det er endvidere i løbet af den 73. Generalforsamling, at de to globale FN 'compacts' vedr. hhv. migranter og flygtninge forventes endeligt vedtaget. Derudover vil det danske værtsskab for P4G-topmødet (*'Partnering for Green Growth and the Global Goals'*) i København i oktober 2018 sætte ekstra fokus på Danmarks førerposition i brugen af partnerskaber til at realisere Verdensmålene.

FN's 73. Generalforsamling åbnes officielt i FN-hovedkvarteret i New York den 18. september 2018, hvor dagsordenen for den 73. forsamling vedtages. Generaldebatten (ministerugen) åbnes den 25. september 2018 og bliver i år uden tematiske topmøder. Et gennemgående tema for ministerugen forventes at være behovet for styrket multilateralisme, herunder reformer af FN.

Prioritetspapiret sætter fokus på danske prioriteter for den 73. Generalforsamling inden for: 1) reform af FN, 2) kvinders og pigers rettigheder, 3) freds- og sikkerhedspolitik, 4) fremme af Verdensmålene, 5) migration, flygtninge og humanitære indsatser og 6) menneskerettigheder og ligestilling. Papiret er ikke udtømmende i forhold til Danmarks samlede FN-engagement eller de problemstillinger, som Danmark kan forventes at forholde sig til i løbet af forsamlingen.

2. DANMARKS PRIORITETER FOR FN'S 73. GENERALFORSAMLING

2.1 Et styrket, moderne og leveringsdygtigt FN-system: Dansk støtte til reform af FN

Danmark vil fortsætte sin støtte til generalsekretær Guterres' initiativ til at reformere FN, der skal gøre FN bedre i stand til at håndtere de aktuelle og kommende globale udfordringer og bidrage aktivt til at realisere 2030-dagsordenen. Reformdagsordenen forventes at forblive et gennemgående tema under den 73. Generalforsamling, hvor det bliver afgørende for Guterres at fastholde momentum og sikre fortsat fremdrift i de tre reformspor: 1) *udvikling*, 2) *fred og sikkerhed*, 3) *management*. På nogle reformspørgsmål er FN's medlemslande delte, og Danmark vil fortsat søge at indgå som konstruktiv brobygger mellem medlemslande og som allieret for generalsekretæren og vicegeneralsekretæren.

Danmark har tre tematiske hovedprioriteter til reform: 1) *Sammenhængen mellem FN's udviklingsmæssige og humanitære indsatser*; 2) *Partnerskaber med fokus på inddragelse af den private sektor* og 3) *Konfliktforebyggelse, stabilitet og støtte til fred*. Derudover indgår fremme af kvinders og pigers rettigheder, ikke mindst SRSR, som en gennemgående dansk prioritet. Selvom menneskerettigheder er en af FN's tre søjler, behandles det ikke som et selvstændigt reformspor i generalsekretærens initiativer. Til trods herfor, vil Danmark fortsat arbejde for, at indsatsen for at fremme international retsorden og menneskerettigheder forbliver et helt afgørende element i FN's arbejde.

Danmark vil fortsat have fokus på reformen af FN's udviklingssystem, som skal skabe et system, der er bedre indrettet til støtte landene i at indfri Verdensmålene. Det er også her, hvor Danmark qua sin stærke udviklingsprofil og rolle som mangeårig donor, har stærke forudsætninger for at gøre en forskel. Samtidig er nye danske initiativer som f.eks. P4G med til at understrege, hvordan Danmark er med til at tænke i nye og innovative baner og partnerskaber ift. en realisering af Verdensmålene. Danmark har således allerede spillet en helt central rolle efter at Danmark - sammen med Algeriet - ledte forhandlingerne om den vedtagne Generalforsamlingsresolution under den 72. Generalforsamling, der udstikker linjerne for reformen af FN's udviklingssystem. Resolutionen er et afgørende skridt i processen for at gøre udviklingssystemet mere resultatorienteret og effektivt, og dens implementering vil blive et meget centralt tema under den 73. Generalforsamling. Danmark vil fortsætte dialogen med andre FN-medlemslande, FN's organisationer og eksterne partnere for at sikre implementeringen af resolutionen og så vidt muligt modvirke, at den hårfine balance mellem forskellige interesser i forhold til FN's udviklingssystem ikke bevæger sig i en - for Danmark - uønsket retning. Danmark vil endvidere bidrage med finansiel støtte til reformprocessen, bl.a. gennem et forventet bidrag til den fond, der skal bidrage til at kickstarte et nyt og forbedret Resident Coordinator-system, som et afgørende element i at styrke FN's rolle på landeniveau (med forbehold for parlamentarisk opbakning).

Danmarks støtte til de to øvrige reformspor, hhv. FN's freds- & sikkerhedssøjle og management, vil fortrinsvis ske via engagementet i EU-samarbejdet. Inden for fred- og sikkerhedssporet har Danmark særligt fokus på menneskerettigheder og FN's konfliktforebyggende arbejde, hvilket også forventes at blive centrale prioriteter i forbindelse med Danmarks kommende kampagne for en plads i Sikkerhedsrådet i 2025-26. Norge

kandiderer for en plads i Sikkerhedsrådet i 2021-22, og den danske kampagne vil først officielt skydes i gang efter Norge har været på valg i 2020.

2.2 En lige verden: Danmarks prioriteter inden for kvinder og pigers rettigheder

Hvis vi skal realisere FN's 17 Verdensmål og opnå en mere fredelig og sikker verden, hvor alle mennesker kan se fremtidsmuligheder i deres hjemlande, så er det afgørende, at hele befolkningen – ikke kun halvdelen – kan bidrage til bæredygtig udvikling på både lokalt, nationalt og internationalt plan. Ligestilling og kvinders rettigheder, herunder retten til at bestemme over egen krop, er derfor en tværgående prioritet for Danmarks samlede engagement i FN.

Danmark vil blandt andet arbejde for, at der under den 73. Generalforsamling sættes ekstra fokus fra FN's side på børneægteskaber og vold mod kvinder samt kvinders adgang til arbejdsmarked, beslutningsprocesser, uddannelse og sundhedsydelser. Derudover har Danmark et helt særligt fokus på sikring af piger og kvinders seksuelle og reproduktive sundhed og rettigheder (SRSR) og på samspillet mellem ligestilling bredt og SRSR. Danmark vil fortsat søge at fremme disse prioriteter i FN's Kvindekommission (CSW) og FN's Befolkningskommission (CPD) og i arbejdet i Generalforsamlingens tredje udvalg. Derudover er prioriteterne blandt hjørnestenene i Danmarks kandidatur til FN's Menneskerettighedsråd.

I løbet af den 73. Generalforsamling vil Danmark ligeledes fortsætte samarbejdet via strategiske partnerskaber med bl.a. UNWOMEN, UNFPA, UNICEF og UNDP samt igennem FN's Særlige Udsendinge på relevante temaer for derigennem også at understøtte FN's både normative og programmatisk indsats for kvinder og piger. Det gælder også på landeniveau, hvor Danmark vil fortsætte sin støtte til FN's indsats i udvalgte danske prioritetslande som f.eks. Etiopien og Uganda. Danmark er desuden meget engageret i andre fora og initiativer, som understøtter og komplementerer FN's vigtige rolle inden for kvinders og pigers rettigheder. Det gælder f.eks. SheDecides, hvor Danmark har en frontrolle, og via det danske engagement i Verdensbanken og støtte til civilsamfundsorganisationer.

2.3 En fredelig og stabil verden: Danmarks prioriteter på det freds- og sikkerhedspolitiske område

FN's 73. Generalforsamling finder sted på et bagtæppe af et komplekst internationalt sikkerhedspolitisk landskab, som har vidtrækkende konsekvenser for global og regional stabilitet, voldelig ekstremisme samt flygtninge- og migrationsstrømme. Udfordringerne øger presset på det multilaterale samarbejde, dets universelle værdisæt og løsningsmekanismer. Blokeringerne i Sikkerhedsrådet er et tydeligt eksempel på, at FN's handlekraft i forhold til at sætte effektivt ind over for voldelige konflikter er svækket. Danmark bakker op om reform af Sikkerhedsrådet, så det bl.a. bedre afspejler verden i dag, men i lyset af den fastlåste proces vil Danmarks tilgang primært være at vurdere potentialet for et fornyet momentum i de mellemstatslige forhandlinger.

Gennem den bredere reform af FN's freds- og sikkerhedssøjle ønsker Guterres at forbedre FN's evne til at levere på sit kernemandat, dvs. redde kommende generationer fra krig, via en præventiv tilgang med konfliktforebyggelse og forebyggende diplomati i centrum. Han har bl.a.

sat fokus på en bedre samtænkning af FN's indsatser inden for stabilisering, fredsopbygning og konfliktforebyggelse. Danmark bakker fuldt op om dette, bl.a. via fokus på koblingen af humanitær nødhjælp, udvikling og fredsopbygning - det såkaldte '*humanitarian-development-peace (HDP) nexus*'. Her spiller Danmarks indsats gennem FN en central rolle.

Guterres ønsker ligeledes at modernisere de fredsbevarende operationer, som i mange tilfælde ikke er godt nok udrustet eller trænet til at skabe varig fred. Guterres har bl.a. igangsat initiativet "*Action for Peacekeeping*", og temaet forventes at være i fokus i løbet af den 73.

Generalforsamling. Danmark vil fortsat bakke op om dette arbejde via støtte til træning, uddannelse, udrustning og logistik samt opbakning til Guterres' forsøg på at styrke rollen for regionale aktørers rolle i dette arbejde – f.eks. AU og via G5 Sahel-styrken.

FN spiller en modererende rolle i fredsindsatsen i verserende krige og konflikter, der udgør danske prioriteter, og som forventes fortsat at være på FN's dagsorden under den 73.

Generalforsamling. Danmark vil fortsat arbejde for et effektivt FN-engagement i Afghanistan, der skal bidrage til at skabe lokal og regional stabilitet, forebygge international terrorisme og modvirke irregulær migration. Danmark bakker op om Afghanistans præsident Ghannis udspil til fredsforhandlinger med Taliban og vil desuden arbejde for, at FN bidrager til de internationale bestræbelser på at engagere landene i regionen i at opnå fred og udvikling i Afghanistan. Sammen med Holland og de øvrige nordiske lande arbejder Danmark derfor på, at FN's Afghanistan-ministerkonference i Genève i november 2018 vil blive afholdt under temaet '*Preparing for Peace*'.

I Irak spiller FN en central rolle på stabiliseringsområdet, hvor Danmark vil fortsætte sin støtte til FN's indsatser inden for stabilisering og minerydning. Parlamentsvalget i maj 2018 er et positivt signal om, at irakerne fortsat prioriterer demokratiet. Fra dansk side understreges behovet for, at en ny irakisk regering hurtigst muligt arbejder videre med de store udfordringer i landet, herunder sikringen af stabilitet, inklusiv regeringsførelse og genopbygning.

FN vil fortsat spille en central rolle i at fremme en politisk løsning på Syrien-konflikten. Danmark forventer i den forbindelse at fortsætte sin støtte til generalsekretærens særlige udsending for Syrien, der faciliterer de FN-ledede fredsforhandlinger, som er forankret i Genève. Når der sker tilstrækkelig fremskridt i de forhandlinger, står Danmark sammen med EU klar til at bidrage til genopbygningen af landet.

ISIL udgør fortsat en alvorlig trussel mod befolkningerne i Mellemøsten og Nordafrika samt mod international – og dansk – sikkerhed, og både ISIL og andre terrorgrupper misbruger internettet til at fremavl radikalisering og voldelig ekstremisme. Udover at Danmark er et aktivt medlem af den globale amerikanskledede koalition mod ISIL, støtter Danmark derfor også FN's '*Globale Strategi mod Terrorism*' og lægger herunder bl.a. stor vægt på forebyggelse, menneskerettigheder og samtænkning af civile og militære indsatser.

FN spiller en central rolle i Mali. Implementeringen af fredsaftalen fra 2015 skrider fortsat kun langsomt frem, og ustabiliteten i det nordlige Mali har spredt sig til de centrale regioner og det nordlige Burkina Faso. Danmark støtter FN's indsats i Sahel-regionen via et bredt og samtænkt

engagement gennem bl.a. omfattende udviklingsarbejde, humanitær bistand, regionale stabiliseringsindsatser samt finansiel og militær støtte til FN's fredsbevarende mission i Mali (MINUSMA). Derudover støtter Danmark den regionale G5-fællesstyrke, der har til formål at bekæmpe organiseret kriminalitet, terrorisme og menneskesmugling og ventes desuden at genudsende et transportfly til MINUSMA fra november 2019, med forbehold for parlamentarisk opbakning.

Afrikas Horn og den bredere Rødehavsregion har de seneste år været karakteriseret ved stigende ekstern interesse på det politiske, sikkerhedsmæssige og religiøse område. Danmark vil fortsat arbejde for et fredeligt og stabilt Afrikas Horn med fokus på bl.a. at forebygge flygtninge- og irregulære migrationsstrømme, bekæmpe voldelig ekstremisme og skabe maritim sikkerhed. Danmark støtter bl.a. FN's indsats ift. grænseoverskridende kriminelle aktiviteter som f.eks. menneskesmugling og smugling af våben, illegale varer og narkotika.

For drivelsen af mere end 700.000 muslimske rohingyaer fra Myanmar's Rakhine-stat siden august 2017 har resulteret i en omfattende humanitær krise med potentiel destabiliserende effekt i regionen. Danmark støtter op om mandaterne for henholdsvis FN's Fact Finding Mission og FN's Special Rapporteur for Myanmar til at undersøge brud på menneskerettighederne i Myanmar. Derudover vil Danmark fortsat støtte, at relevante FN-organisationer inddrages i arbejdet for at tilvejebringe grundlaget for en frivillig, sikker og værdig tilbagetagelse af rohingya-flygtningene.

Håndteringen af konflikten mellem Rusland og Ukraine forventes at forblive et centralt spørgsmål på FN's dagsorden. Danmark vil fortsat arbejde for at sikre en principfast tilgang, som både fastholder presset på Rusland for at bidrage til en politisk løsning i Ukraine-konflikten og holder døren åben for kritisk dialog og engagement. FN bør fortsætte sit engagement med at forbedre den humanitære og menneskeretslige situation i Ukraine, herunder på Krim.

Et fokus på kvinder og unge er en gennemgående prioritet i den danske indsats for en fredelig og stabil verden. Det gælder både deres sårbarhed i konflikter, herunder risiko for vold og overgreb, og behovet for at fremme deres aktive deltagelse i forhandlinger om konfliktløsning og fredsaftaler. Danmark bakker op om Sikkerhedsrådsresolution 1325 (kvinder, fred og sikkerhed) og Sikkerhedsrådsresolution 2250 (unge, fred og sikkerhed), og deltager bl.a. i gruppen *'Champions of Youth on the Security Council Resolution 2250'* sammen med flere andre lande. Begge temaer står ligeledes højt på generalsekretær Guterres' dagsorden, og især kvinder forventes at få større og større momentum i FN-regi i løbet af den 73. Generalforsamling.

2.4 En bæredygtig verden anno 2030: Danmarks prioriteter i fremme af Verdensmålene
FN's 17 Verdensmål, Paris-klimaaføtalen og aftalen om udviklingsfinansiering fra Addis Ababa udstikker en fælles global vision med fokus på en bæredygtig udvikling, både økonomisk, socialt og miljømæssigt. 'Verden 2030'-strategien og regeringens handlingsplan for FN's Verdensmål fastlægger grundlaget for Danmarks nationale og internationale opfølgning på Verdensmålene, som finansministeren fremlagde en foreløbig status på under FN's Politiske Højniveauforum (HLPF) i 2017.

På det internationale plan er Danmark særligt aktiv på Verdensmål 5 (ligestilling), Verdensmål 7 (bæredygtig energi), Verdensmål 13 (klima), Verdensmål 16 (fred, retfærdighed og stærke institutioner) og Verdensmål 17 (partnerskaber), hvor Danmark betragter Verdensmål 16 og Verdensmål 17 som fundament for fremskridt på de øvrige mål. Derudover er Danmark aktiv på en række andre Verdensmål, f.eks. Verdensmål 12 (ansvarligt forbrug og produktion) og Verdensmål 4 (kvalitetsuddannelse).

Med blot 12 år tilbage inden 2030 arbejder Danmark for at fastholde et højt ambitionsniveau, hvor FN er en afgørende spiller. Danmark vil bl.a. fortsætte sin støtte via FN's fonde og programmer. Danmark vil fortsat aktivt medvirke i internationale initiativer, der kan bidrage til at realisere Addis Ababa-aftalen og 2030-dagsordenens målsætninger om udviklingsfinansiering. For at det kan lykkes, er der bl.a. behov for massive investeringer, som skal mobiliseres fra både udviklingsbistand, udviklingslandenes egne ressourcer og ikke mindst private investeringskilder.

Brugen af partnerskaber er helt afgørende for at realisere Verdensmålene. Og her har Danmark en international førerposition, bl.a. med nye initiativer som f.eks. Verdensmålsfonden, hvor der allerede er mobiliseret lidt over 4 mia. kr., og P4G, som Danmark har lanceret sammen med en række lande og internationale organisationer. Formålet med P4G er at samle grønne frontløbere fra den offentlige og private sektor i partnerskaber, som udvikler skalérbare, bæredygtige løsninger på nogle af verdens største udfordringer. Danmark er vært for det første P4G-topmøde i oktober 2018, der vil sætte fokus på konkrete eksempler på sådanne partnerskaber. Det er ligeledes afgørende, at FN selv bliver bedre til at indgå partnerskaber på tværs af bl.a. privatsektor, civilsamfund og investeringsfonde. I løbet af den 73. Generalforsamling vil Danmark således fortsætte indsatsen for at bidrage til en styrkelse af FN's partnerskabstilgang, bl.a. ved at bidrage med gode eksempler og erfaringer.

Danmark bakker fortsat fuldt op om Paris-klimaafspraken med FN som afgørende spiller i den globale grønne omstilling. Danmark vil i den forbindelse antage en førende rolle i forberedelserne af generalsekretærens klimatopmøde, der afholdes i forbindelse med åbningen af FN's 74. Generalforsamling i september 2019, blandt andet igennem statsministerens lederskab af en Investeringskoalition for Ren Energi. Derudover vil Danmark fortsætte sit arbejde via bl.a. UNFCCC, FN's Politiske Højniveauforum (HLPF) og Generalforsamlingens andet udvalg for at sikre de rette rammer for realiseringen af Paris-klimaafspraken samt støtte til udviklings- og mellemindkomstlandenes implementering af bæredygtige energi- og klimaløsninger med fokus på Verdensmål 7 (bæredygtig energi). En styrkelse af modstandsdygtigheden hos befolkningerne i de lande, der er mest udsatte over for klimaforandringerne, er også en dansk prioritet.

Generalsekretær Guterres har meldt ud, at han vil løfte teknologi højere op på FN's dagsorden som en del af indsatsen for at finde nye løsningsmodeller på globale udfordringer. I løbet af den 73. Generalforsamling vil Danmark bakke op om denne ambition, hvor der med afsæt i både "TechPlomacy"-platformen og "TechVelopment"-arbejdssporet er gode muligheder for at sætte en offensiv dagsorden, der bringer FN-systemet, statslige aktører, tech-sektoren og civilsamfundet tættere sammen til støtte for 2030-dagsordenen. Inden for "TechVelopment" arbejder Danmark særligt for at mindske de "digitale skel" mellem grupper og sikre, at kvinder

og mænd har lige mulighed for at drage nytte af digitaliseringen, og at den teknologiske udvikling skaber en bedre fremtid for verdens unge.

I arbejdet for en bæredygtig, inklusiv vækst lægges der fra dansk side særlig vægt på inddragelse af kvinder og unge. Intet samfund kan opnå bæredygtig udvikling, hvis halvdelen af befolkningen ikke får mulighed for at bidrage. Samtidig er verdens ungegeneration større end nogensinde før, og mere end tre ud af fire unge lever i udviklingslandene. Blandt andet via FN vil Danmark fortsat kæmpe for, at kvinder og unge får mulighed for at få indflydelse på samfundet som involverede, engagerede og ligeværdige aktører med evne og mulighed for at tage udviklingen i egen hånd. Samtidig vil Danmark fortsat arbejde for at fremme unges inddragelse i FN – både gennem det danske ungdomsdelegatprogram og gennem fortsættelse af samarbejdet med FN's Særlige Udsending for Unge, som bør have en central plads i forhold til at fremme ungedagsordenen på tværs af FN.

2.5 En sikker og tryk tilværelse for alle: Danmarks prioriteter inden for migration, flygtninge og humanitære indsatser

Danmark har været aktivt engageret i forhandlingerne i FN-regi om de globale aftaler om migration og flygtninge, hhv. ”*The Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration*” (GCM) og ”*The Global Compact on Refugees*” (GCR), som blev afsluttet i juli 2018. GCM forventes vedtaget i Marokko i december 2018, mens GCR forventes vedtaget af FN's Generalforsamling i efteråret 2018.

Med GCM lægges grunden til nyt internationalt fælles fodslag om centrale principper for en langsigtet håndtering af migration på globalt plan. Aftalen lægger op til øget internationalt samarbejde, hvor IOM får en koordinerende rolle. Under den 73. Generalforsamling vil Danmark aktivt bakke op om oprettelsen af et FN-baseret migrationsnetværk, som vil blive koordineret af IOM og være et første vigtigt skridt i implementeringen af GCM. Netværket forventes at blive etableret på en FN-konference i Genève i oktober 2018. Danmark vil endvidere bidrage til, at samarbejdet løftes med tilstrækkelig prioritet og med fokus på danske mærkesager. Målet er at få den globale irregulære migration under kontrol, og dermed også imødegå et forventeligt stigende pres på Europas grænser. Danmark vil fastholde, at stater suverænt selv bestemmer, hvem der får adgang til deres territorium og på hvilke vilkår, samt at stater har en forpligtelse til at tilbagetage egne statsborgere. Herudover skal der lægges ekstra kræfter i sikringen af respekt for menneskerettighederne i migrationshåndteringen i en række transit- og oprindelseslande samt sættes ind med langsigtede udviklingsindsatser, der adresserer de grundlæggende årsager til den irregulære migration. Danmarks politik på migrationsområdet føres i overensstemmelse med princippet om ”*noget for noget*”.

Danmark er blandt verdens største humanitære donorer ift. indbyggertal, og er samtidig helt i front internationalt i arbejdet for at sikre sammenhæng mellem humanitære indsatser og udviklingspolitiske tiltag. Det skaber mulighed for, at flygtninge og internt fordrevne kan leve et værdigt og sikkert liv i deres værtssamfund og baner samtidig vejen for, at de vil kunne bidrage til genopbygning af deres land, når de kan vende hjem igen. Sikring af pigers og kvinders rettigheder, SRSR og styrkelse af adgangen til uddannelse mv. i flygtningesituationer er vigtige danske prioriteter. I løbet af den 73. Generalforsamling vil Danmark fortsætte opbakningen til generalsekretærens ambitioner om at styrke samtænkningen af FN's indsatser som en del af

reformdagsordenen. I den forbindelse bakker Danmark bl.a. op om *"New Way of Working"* (NWOW), hvor Guterres har igangsat pilotprojekter for mere sammenhængende kriserespons i Sahel-regionen, Lake Chad-regionen, Afrikas Horn, DRC og Afghanistan. Derudover bakker Danmark bl.a. op om FN's og Verdensbankens samarbejde om forebyggelse af naturkatastrofer og konflikter, som blev lanceret med den banebrydende rapport *"Pathway to Peace"* i 2017.

En række langstrakte humanitære kriser kræver fortsat verdens opmærksomhed og prioriteres højt fra dansk side, hvor en væsentlig andel af den danske humanitære støtte går via FN. Det gælder bl.a. konflikterne i Syrien, Sydsudan, Myanmar, Afghanistan og Yemen. Derudover prioriterer Danmark humanitære indsatser i Irak, Palæstina, Somalia, den Centralafrikanske Republik, Sudan og Mali – samt de nabolande, som er berørt af flygtningekriser.

2.6 En retfærdig verden: Danmarks prioriteter på menneskerettighedsområdet

Presset på menneskerettighederne stiger, og i takt at verden bliver mere multipolær, sættes der i multilaterale fora voksende spørgsmål ved netop menneskerettighedernes universalitet. I løbet af den 73. Generalforsamling vil Danmark fortsætte sin store indsats i at sikre respekt for det enkelte menneskes retfærdighed og frihed, hvor Generalforsamlingens 3. udvalg og FN's Menneskerettighedsråd er helt centrale platforme.

For Danmarks vedkommende vil FN's 73. Generalforsamling være særligt præget af den forventede danske plads i Menneskerettighedsrådet fra 1. januar 2019 og frem til 2021. Valget afholdes i oktober 2018 og under sloganet *"Dignity, Dialogue and Development"* vil Danmark sætte fokus på fem danske menneskerettighedsprioriteter: 1) *kvinder og ligestilling*, 2) *Rule of Law*, 3) *religions- og trosfrihed*, 4) *tortur* og 5) *oprindelige folks rettigheder*. Danmark ærgrer sig over, at USA valgte at trække sig som medlem af Rådet i foråret 2018. USA har været en vigtig partner, og der er mere end nogensinde brug for en stærk vestlig alliance i FN, der kan stå vagt om menneskerettighederne. Danmark er enige i mange af de amerikanske kritikpunkter og ønsker også reformer af Rådet – men det opnås bedst ved at kæmpe for egne holdninger indefra. Med USA ude af Rådet er det så meget desto vigtigere, at lande som Danmark går ind og tager ansvar. Samtidig skal Danmark i regi af EU fortsat søge at engagere USA i menneskerettighedsdagsordenen.

Som medlem af Rådet og i andre relevante fora vil Danmark fortsætte indsatsen inden for ligestilling mellem kønnene, bl.a. inden for kvinders og pigers lige rettigheder, lige adgang til både ressourcer, finansielle institutioner, uddannelse og arbejdsmarked samt lige muligheder for at have økonomisk, politisk og social indflydelse. Derudover fortsætter den danske indsats for bekæmpelse af diskrimination på grund af personers seksuelle orientering eller kønsidentitet.

Bl.a. i lyset af #MeToo og omfattende anklager mod FN-soldater og nødhjælpsarbejdere for at udnytte ofre for konflikter og katastrofer, er der i FN-systemet ekstra fokus på forebyggelsen af *'Sexual Exploitation and Abuse'* (SEA) og *'Sexual Harassment and Abuse'* (SHA). Danmark bakker op om generalsekretærens fokus på området og har bl.a. underskrevet den frivillige compact *"Voluntary Compact on Preventing and Addressing Sexual Exploitation and Abuse"*, som Guterres lancerede i forbindelse med åbningen af FN's 72. Generalforsamling. Danmark har en nultolerancepolitik og vil bl.a. fortsat gøre det klart over for FN-samarbejdspartnere, at de skal have de nødvendige politikker, systemer og opfølgingsmekanismer på plads.

Også i tråd med Verdensmål 16 (fred, retfærdighed og stærke institutioner) vil Danmark arbejde for at bekæmpe straffrihed for grove krænkelse af menneskerettighederne. Retsforfølgelse er et centralt element for at undgå gentagelser og tilbagefald til konflikt. Regeringen har endvidere opprioriteret indsatsen for religions- og trosfrihed og religiøse minoriteter, herunder kristne. Fokus er særligt på konkrete forbedringer på landeniveau, via især en mobilisering af det internationale samfund. Hele MENA-området har bevågenhed med særligt dansk fokus på Libanon, Indonesien, Iran og Egypten.

Danmark har en ledende rolle i kampen mod tortur, bl.a. som følge af det mangeårige engagement i at skabe global konsensus om det universelle torturforbud. Danmark deltager bl.a. aktivt i fremlæggelsen af tilbagevendende torturresolutioner i Generalforsamlingen og Menneskerettighedsrådet. Gennem det innovative, tværregionale, danskinitierede '*Convention against Torture Initiative*' bidrager Danmark til at fremme opbakningen og implementeringen af FN's Torturkonvention gennem dialog mellem stater.

Sammen med Grønland arbejder Danmark aktivt for at sikre respekt for oprindelige folks rettigheder. Det danske engagement har fokus på bl.a. beskyttelse af oprindelige folks kollektive rettigheder og anerkendelse af retten til selvbestemmelse, deltagelse og inddragelse. Internationalt betragtes selvstyreordningen for Grønland som et forbillede for selvstændiggørelse.